

тогава Западни убрнахъ внимание и се са старажтъ да ги умножѣтъ! Той случай е былъ въ 1829 л., кога западни изискахъ отъ Турскаго правительства да отдѣли Арманокатолицы отъ Арманы и да имъ постави Патриарха Арманокатолика независимаго. Сега къту видѣхмы, когы са сѣ появили Павликяни въ Българиж, остава да кажимы за има имъ. Може бы, онъ-зи кой ги е привлѣкалъ на папищакъ вѣрѣ, въ вѣрѣма кръстоноснихъ походъ, зъвалъ са е Павелъ и отъ того остало имъ има Павликяни, какъ то отъ Лутира-Лутираны, отъ Калвина — Калвины и проч., или чи той кой ги е убрналъ напомналъ имъ е, зацо въ вѣрѣма Бориса послании отъ Рима епископи Павелъ и Формосъ сѣ были въ Българиж и кръстили сѣ тогава многихъ отъ Българь. ¹⁹⁾

Въ книгѣ *Etat militaire de l'Empire ottoman ses progrès et sa decadence* списана отъ Louis Ferdinand, *compte de Marsigli*, кой е былъ въ службѣ императора Леополда I-го, а послѣ карловичкы миръ ходилъ е въ Турско комисарь, въ лѣт. 1690, въ неж книгѣ отсвѣнъ други замѣчтельныа описаныа писано е и слѣдное за Павликяны.

„Между Одринъ (Едрене) и Пловдивъ (Филибе) находѣтъ са много села въ коимъ живѣжтъ Българи дошавше тукъ прѣди нѣколко вѣрѣма, изгнани отъ Русси отъ Брѣгове Дона. Тѣйзи народи заразени отъ особнѣ ересь, коы има часть отъ гръчскаго (православнаго) закона, а часть отъ Павликянскаго. Любопытнѣ да вида чърквѣ имъ, видѣхъ чи та была само едно мѣсто на равнаж земж, дѣ на еднѣ странѣ са находѣше едно голѣмо дърво, на кое бѣхъ забити дървени прѣчки, да закажѣтъ на нихъ жъртвы, коихъ тии приносѣхъ и кои тогава са състоѣхъ отъ късове говѣждаго и овчаго мѣса. Подъ това дърво бѣ забитъ камень кръсть съвсѣмъ просто изрѣзанъ, прѣдъ кому тии чинѣхъ свои колѣнопрѣклоненыа по православному обичаю. Нѣ вмѣсту да са кръстѣтъ съ тры прѣста, какъ то чинѣтъ Гърци, тии са кръстѣтъ съ цѣлѣ рѣкѣ. Находѣше са юще посрѣдъ того мѣста камень столъ, надъ кого они приносѣхъ свож жъртвѣ, а околъ него други по-малки столове, на коимъ они вѣдѣхъ посвѣщеныа мѣса. Дошавшъ же въ Пловдивъ запознахъ са съ нѣкого си гръцкаго Архиепископа, кому има бѣше Дионисый и кой бѣше единъ отъ Царыградскихъ низложеныхъ Патриарховъ, кои бѣхъ тогава седемъ. Той ми сказва, чи тѣйзи народи назъважтъ себе *Павликяни* и заключаваше онъ отъ того (имани), зацо тии сѣ пройзишли нѣкакъ си отъ Павла Самосатскаго. То е истина, чи Русси ихъ изгонили отъ Брѣговъ рѣкы Дона, дѣ сѣ они прѣжде живѣли, мысляще ги за идопоклонницы. На конецъ прибави онъ и